

SMRT NA PARNÍKU

NA PALUBĚ JE VRAH...

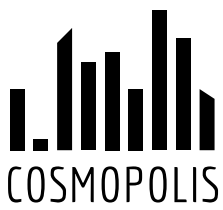

COSMOPOLIS

R. L. Graham

SMRT NA PARNÍKU

R. L. Graham

Přeložila Ivana Čejková

Copyright © R. L. Graham 2024

First published 2024 by Macmillan, an imprint of Pan Macmillan,
a division of Macmillan Publishers International Limited

Cover illustration: James Weston Lewis

Cover design: Kieryn Tyler

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2025

Translation © Ivana Čejková, 2025

ISBN 978-80-247-4881-8

*Věnováno památce Dr. Marilyn Livingstoneové, vědkyni,
hudebnici a spisovatelce, ženské polovině pseudonymu R. L. Graham
a spoluautorce této knihy, která zemřela 10. září 2023 na rakovinu.
Vzpomínka na ni bude žít v mnoha knihách, krásné hudbě
a milující rodině a přátelích.*

Dne 7. května 1915 byl u irského pobřeží potopen německou ponorkou U-20 britský luxusní zaoceánský parník RMS Lusitania. Po jediném zásahu torpédem následoval záhadný druhý výbuch a loď se překvapivě rychle potopila. Incident si vyžádal téměř dvanáct set životů. Tento příběh je připomenutím osudové cesty Lusitanie. S výjimkou kapitána Williama Turnera jsou všechny postavy, které v této knize vystupují, smyšlené.

RMS Lusitania

ZASEDACÍ POŘÁDEK V JÍDELNĚ

Stůl č. 22

Pan Harry Chalfont, bývalý britský vicekonzul v New Yorku

Paní Dolly Marklandová, manželka kanadského armádního důstojníka

Pan Charles Schurz, konzultační inženýr a odborník na efektivitu práce

Pan William Coleman Ripley, divadelní impresárió

Pan Edwin Peabody Franklin, průmyslník

Señor Esteban López, klavírista a dirigent

Pan Patrick Gallagher, státní úředník, Úřad generálního pokladníka

Señora Corazón Lópezová, manželka señora Lópezze

Pan James Dowrich, podnikatel a bývalý důstojník Britského
královského námořnictva

1

SOBOTA 1. KVĚTNA 1915

8:56 HOD.

„Dobré ráno, Hammy. Vidím, že se stále zaobíráš lodními knihami.“

Stewardova kancelář se nacházela na promenádní palubě s výhledem do vykachlíkovaného foyer, které mělo připomínat hotelovou halu. Stevard, podsaditý, prošedivělý muž se silným glasgowským přízvukem a brýlemi posazenými na špičce nosu, prudce vzhlédl a pak, když mluvčího poznal, se usmál. „Á, Pat Gallagher. Vždycky když se tu objevíš, tak jsou na palubě nějaké potíže.“

Gallagher se usmál. „Chápu to správně, že už o mně víš?“

„Ano, kapitán se mi zmínil.“ Hamilton zvednutým palcem ukázal k můstku. „Už ses s Tvrdákem Billem setkal?“

„Právě jdu od něj.“ Gallagher popadl cestovní brašnu. „Ukaž mi, kde mám kajutu, abych si mohl vybalit.“

Hamilton sáhl do skříňky pro klíč. „Ubytoval jsem tě v B33. Ukážu ti, kde to je.“

Gallagher se zadíval na frontu cestujících první třídy za sebou. Muži i ženy, všichni elegantně oblečení, ti mladší vzrušení a natěšení, jiní s ustrašeným výrazem ve tváři. „Jak dlouho tady budeme stát, mami?“ zeptal se rozzlobeně dětský hlas. „Chci už jít do kajuty!“ Z druhé strany se ozval starší muž, který se dožadoval, aby při jídle mohl sedět u kapitánova stolu.

„A máš na to čas, Hammy?“ zeptal se Gallagher.

„Ostatní stevardi je zvládnou.“ Hamilton se vydal k přídi lodi. „Musíme si pohovořit.“

B33 byla vnější kajuta na pravoboku promenádní paluby, pohodlná, světlá a vzdušná. Stolek na umyvadlo i psací stůl byly z jemně vyřezávaného mahagonového dřeva, skříň byla intarzovaná perletí. Na příborníku stály dvě křišťálové karafy, jedna plná whisky a druhá brandy. Secesní lampy měly stínidla z matného leptaného skla. „Tentokrát jsi mě ubytoval v obstojnější kajutě než poslední,“ podotkl Gallagher.

„Jsme plní sotva z poloviny, takže máme dost volných míst. V posledních dnech několik cestujících rezervace zrušilo.“ Hamilton sáhl do vnitřní kapsy saka uniformy a vytáhl z ní složený list novin. „Předpokládám, že tohle jsi viděl.“

Ukázal na dva nadpisy v pravém sloupci stránky. První bylo oficiální oznámení o plavbě společnosti Cunard – *DO EVROPY PŘES LIVERPOOL, LUSITANIA, NEJRYCHLEJŠÍ A NEJVĚTŠÍ PARNÍK NYNÍ SLOUŽÍCÍ V ATLANTIKU, SOBOTA 1. KVĚTNA, 10 HOD.* A pod tím, v černém rámečku jako úmrtní oznámení, bylo krátké prohlášení.

UPOZORNĚNÍ!

Cestujícím, kteří se chystají na cestu přes Atlantik, se připomíná, že mezi Německem a jeho spojenci a Velkou Británií a jejími spojenci je válečný stav a válečná zóna tudíž zahrnuje i vody přiléhající k britským ostrovům.

V souladu s oficiálním oznámením vlády Německé říše jsou plavidla plující v těchto vodách pod vlajkou Velké Británie nebo jejích spojenců vystavena riziku zničení a cestující plavící se do válečné zóny na lodích Velké Británie nebo jejích spojenců konají tak na vlastní nebezpečí.

NĚMECKÁ ŘÍŠSKÁ AMBASÁDA,
WASHINGTON, D. C., 22. DUBNA 1915.

Gallagher přikývl. „Kapitán Turner se o tom zmínil. Někteří cestující prý dostávají i varovné telegramy, aby na loď nenastupovali. Mimochodem, co tady vlastně Tvrdák Bill dělá? Myslel jsem, že kapitánem téhle lodi je Dow a Turner má *Transylvánii*.“

„Copak jsi to neslyšel? Při poslední plavbě na východ jsme dostali varování, že ve válečné zóně operují ponorky, a Dow se rozhodl vyvěsit vlajku Spojených států, aby naši loď vydával za neutrální. Propluli jsme bezpečně, ale americké velvyslanectví kvůli tomu rozpoutalo peklo. Ministerstvo zahraničí se opřelo do ředitelů rejdařství Cunard, a ti Dowa vyhodili a velením pověřili Tvrdáka Billa Turnera.“ Hamilton se na chvíli odmlčel. „Však uvidíš, jaké změny na *Velké Lucy* jsou,“ řekl. „Ale ne k lepšímu.“

„Co tím myslíš?“

„Třeba posádka. Všichni nejlepší námořníci odešli ke královskému námořnictvu a najatí náhradníci jsou naprostí zelenáči. Dow se je snažil vycvičit, ale moc daleko se nedostal. A Turner je na palubě teprve pár týdnů. Jo, a Rawlings dostal povolávací rozkaz.“

„To mě mrzí.“ V době Gallagherovy služby na *Lusitanii* tam Rawlings pracoval jako lékař a byl velmi schopný a chytrý.

„Teď tu máme doktora Whitinga, ale není tak dobrý,“ zašeptal Hamilton. „Prý musíme šetřit uhlím, takže jsme odstavili jednu kotelnu a maximální rychlost není o moc vyšší než dvacet uzlů. Navíc jsme byli donuceni zrušit část kajut pro pasažéry třetí třídy na spodní palubě a přeměnit je na nákladový prostor. Máme sice spoustu prázdných kajut, ale aspoň nákladový prostor je plný.“

„Skutečně? A co vezeme?“

„Většinou potraviny – sýr, slaninu, sádlo, masové konzervy... Doma je prý nedostatek jídla.“

Gallagher přikývl. „Když jsem odjížděl z Londýna, viděl jsem před obchody dlouhé fronty. A co cestující?“

„Je to o něco horší než obvykle. Pár shnilých jablek se tu určitě najde.“

„Řekl bych, že máš pravdu. Kde je kajuta Harryho Chalfonta?“

Stevard povytáhl obočí. „Bylo mi řečeno, že cestujete spolu, takže jsem ho ubytoval v B37. To je přímo naproti tobě. Smím se zeptat, o co jde?“

Gallagher se pousmál. Hamilton byl jeho starý přítel a prožili toho spolu hodně. „Mám rozkaz přivést ho domů,“ zašeptal Gallagher.

„Aha, takže eskorta? Myslel jsem si to. Co provedl?“

„To zatím nevíme.“

„Chápu.“ Hamilton si ho pozorně prohlédl. „A jak se ti daří, brachu?“

„Je to pořád stejný, ani lepší, ani horší.“

„No, když to říkáš. Ale všiml jsem si, že máš v obličejí pár vrásek, které tam předtím nebyly.“

Gallagher se znovu usmál. „To samý bych mohl říct o tobě.“

„To je tou dobou, ve který žijeme. Tak fajn, kdybys něco potřeboval, dej mi vědět.“

Po stevardově odchodu Gallagher otevřel kufr a začal si vybalovat věci. Netrvalo mu to dlouho. Léta služby, nejprve u námořní pěchoty Britského královského námořnictva a poté u zvláštního oddělení metropolitní policie, ho naučila cestovat nalehko. Několik sad oblečení, cestovní souprava s holicím strojkem, mýdlem, kartáčem na vlasy a dalšími nezbytnostmi, služební revolver Webley Mark IV a voskovaná papírová krabička s náboji se znakem Královského arzenálu – širokým šípem, výtisk Baudelairových *Květů zla* ve francouzštině a věnováním uvnitř: *S láskou od R. F.* Na dně kufru pak ležel balík z hrubého plátna potřísněného barvou obsahující

skládací stojan, roli malířského plátna, mnohokrát použitou paletu, tuby s barvami, plechovku terpentýnu a několik štětců.

Tento balík byl jeho stálým společníkem už téměř dvacet let, procestoval s ním svět od Rudého moře a čínských vod až po Irsko a severní Atlantik. Už ani nevěděl, proč ho s sebou neustále vozí. Od Roxaniny smrti nemaloval, dokonce balík ani neotevřel. Věděl, že terpentýn se už dávno vypařil, štětce ztratily svou jemnost a barevné pigmenty v tubách ztvrdly na kámen. Přesto je nedokázal vyhodit.

Na pažení naproti kulatému okénku viselo zrcadlo ve stříbrném rámu. Gallagher chvíli studoval svůj odraz a v dálce slyšel slabé hučení strojů a ventilátorů. Paluba pod nohama se mu trochu zachvěla. Hamilton měl pravdu, v obličeji mu přibýlo vrásek a vlasy na spáncích prokvétaly stříbrem, přestože mu teprve nedávno bylo čtyřicet. Jizva na spánku těsně nad levým okem časem trochu vybledla, ale stále tam byla, připomínka minulosti, kterou ještě nedokázal vytěsnit z paměti.

Znovu se zadíval do zrcadla. *Nejsou to roky, co ti vykreslilo vrásky, pomyslel si. Ale lidé, jejich naděje a sny, noční můry a smrt, co tě vysává až do morku kostí.*

A přesto, přál by sis, aby to bylo jinak? Co je větší tragédie? Ztratit ji, nebo ji vůbec nepoznat, nevědět, o co jsi přišel?

Ale jiný hlas mu napovídal: *Jak můžeš tvrdit, žeš ji ztratil? Nikdy nebyla tvoje. Dala ti to jasně najevo, i když ti nikdy nevysvětlila proč.*

„Tak dost!“ řekl svému obrazu. „Přestaň s tím!“

Zaslechl lodní sirénu, ozvěna se dlouze a truchlivě táhla po manhattanském nábřeží. Téměř okamžitě se *Lusitania* dala do pohybu, opustila molo číslo 54 a vplula do řeky Hudson. Jak velké motory zabraly, vibrace na palubě zesílily. Gallagher se odvrátil od zrcadla, opatrně vytáhl plátěný balík z cestovního kufru a uložil ho na dno skříně. Pak vyšel ven a dveře kajuty za sebou zamkl.

Na chodbě ho zastavil hlas. „No to mě podrž. Jsi to ty, Gallagher?“

Gallagher se otočil. Muž, který stál naproti němu, byl zhruba stejně starý jako on, robustně stavěný, se širokým obličejem a výraznou bradou. Oči měl překvapením vytřeštěné, ale usmíval se. „Pamatuješ se na mě?“ zeptal se.

Vzpomínky se mu okamžitě vrátily. Najednou měl před očima stejnou tvář s důstojnickou čepicí královského námořnictva a uniformu s označením poručíka na rukávu. „Malta, rok 1895,“ zašeptal. „Sloužili jsme spolu na *Ramillies*.“

„Přesně tak. Byla to nejhorší bitevní loď, na které jsem kdy plul. I na klidném moři se kolébala jako prase v bahně.“ Druhý muž natáhl ruku. Měl britský přízvuk s nádechem cornwallštiny a americké angličtiny. „Jimmy Dowrich.“

Gallagher se usmál a podal mu ruku. „Co tě přivádí sem na palubu?“

„Mírím domů, abych přispěl k válečnému úsilí. Jsem stále v záloze a očekávám, že mě každým dnem povolají. Chci admirálně ušetřit práci s hledáním.“

„Divím se, že to ještě neudělali.“

„Byl jsem pracovně v Americe. Nemáš čas na skleničku? Rád bych si s tebou popovídal, když už jsme na jedné lodi.“

Gallagher zavrtěl hlavou. „Promiň, ale mám s někým schůzku. Snad někdy později.“

„Jistě. Jak říkají Amíci, necháme to na jindy. Ale neodkládejme to dlouho.“ Dowrich se usmál a naklonil se blíž. „Můžu ti prozradit pár věcí o některých našich spolucestujících. Bude tě to zajímat, starouši, to ti slibuju.“

Dowrich mávl rukou na rozloučenou a odešel. Gallagher se za ním díval. *Předstíral, že je překvapený, že mě vidí, ale myslím, že moc dobře věděl, že tu jsem. Co tady dělá?*

Gallagher ještě chvíli stál a mračil se, pak Dowriche pustil z hlavy a vydal se hledat Harryho Chalfonta.

Chalfont našel v kužárně, vkusně zařízené místnosti obložené dřevem na horní palubě lodi, vysoko nad čarou ponoru. Muži seděli v kožených křeslech a zdánlivě bezstarostně si četli noviny. V místnosti se vznášel namodralý doutníkový kouř. Přestože bylo pozdní ráno, elektrické lampy ještě svítily a jejich hřejivé světlo se střetávalo se studenými šedými paprsky pronikajícími okny a prosklenou kupolí.

Lusitania proploovala zátokou Upper New York, Manhattan už dávno nechala za sebou a z přídě byl teď vidět úzký průliv. Nad řekou kroužili rackové jako bílé obláčky na pozadí tmavých mraků hnaných prudkým severním větrem.

Chalfont se opíral o bar a studoval sklenku whisky. Šedé vlasy mu vzadu přesahovaly límec, na hřbetech chvějících se rukou svítily stařecké skvrny. Ve vráscité tváři stále ještě přetrvávaly náznaky někdejší elegance. Gallagher věděl, že jeho žena zemřela před třemi lety na rakovinu a její ztráta ho těžce zasáhla.

Otočil se, když k němu Gallagher přistoupil a pozvedl sklenici na pozdrav. „Připojíte se ke mně?“

„Kávu, prosím,“ požádal Gallagher barmana. Podíval se na sklenku v Chalfontových rukou. „Není na whisky trochu brzy?“

„Možná. Ale co na tom záleží? Byl jsem suspendován, nemám žádné povinnosti. Alespoň dokud nedorazíme do Liverpoolu.“

Barman postavil před Gallaghery šálek kávy. Ten si do něj nalil mléko ze stříbrné konvice a zamíchal ho. Chalfont počkal, až barman odejde.

„Můžu se na něco zeptat?“ pokračoval, když osaměli.

„Samozřejmě.“

„Proč mě eskortujete tímhle způsobem? Proč mě jednoduše nezatknete a nepošlete v řetězech zpátky do Anglie?“

Gallagher se napil kávy. „Správná otázka,“ řekl. „Přesně tohle chtěl sir Courtenay Bennett udělat, ale my jsme to odmítli.“

Bennett byl britským konzulem v New Yorku a ještě před dvěma dny byl Chalfont jeho vicekonzulem. „Proč?“ podivil se Chalfont.

„Protože ještě nevíme, jestli jste vinen,“ odpověděl Gallagher. „Nebo z čeho byste mohl být obviněn.“

„Ale vaši kamarádi ze zvláštního oddělení na mě budou čekat na molu v Liverpoolu, že? A téměř jistě mě zatknou a odvezou na nějaké tiché místo na venkově, kde mě nikdo neuslyší křičet, až mi budou trhat nehty, dokud jim neřeknu, co chtějí slyšet. Je to tak?“

„Možná.“

„Vy to nevíte?“

„Mám rozkaz dopravit vás do Liverpoolu. Co se stane potom, není moje starost.“

Nebyla to tak docela pravda, protože rozkaz, který měl v kapse, jasně říkal, že má o tom, co Chalfont udělal a proč, během plavby zjistit co nejvíc. Ale byla by chyba mu to prozradit. Chalfont se napil whisky. „No... aspoň mi zbývá ještě týden svobody. Ubytování v první třídě a tři jídla denně. To bych neměl reptat, co?“

„Užívejte si, dokud to jde,“ souhlasil Gallagher.

Zaoceánská loď právě proplouvala průlivem Narrows a mířila k dlouhé písčné kose Sandy Hook, která se v dálce zpola ztrácela v mlze. Světla majáků blikala a jejich paprsky se prodíraly šerem. „Bude se vám po New Yorku stýskat?“ zeptal se Gallagher.

„Ne.“

„Ne? Strávil jste tu dva roky, jistě jste si tu našel nějaké přátele. Nemrzí vás, že se s nimi už nesetkáte?“

„Milý příteli,“ povzdychl si Chalfont s náznakem hořkosti v hlase, „pokud mě události posledních měsíců vůbec něčemu naučily,

pak právě tomu, že žádné přátele *nemám*. Ani v New Yorku, ani nikde jinde.“

Gallagher nechal uplynout několik vteřin. „Ano,“ přikývl nakonec, „zdá se, že máte pravdu. Nikdo vaši verzi událostí nepotvrdil. Nikdo se nepostavil na vaši stranu, že?“

„Ne. Docela rádi mě předhodili lvům.“

„To mě překvapuje. A co Frederick Hansen, obchodník se zbraněmi? Byli jste si blízcí. Proč se vás nezastal?“

„Nevím, o kom mluvíte.“

„Opravdu? Možná ho znáte pod jeho pravým jménem. Kapitán Franz von Rintelen z Nachrichten Abteilung, německé námořní zpravodajské služby. Říká vám to něco?“

„Jděte k čertu!“ vyštěkl Chalfont, dopil sklenici, otočil se a vyšel z místnosti. Gallagher ho bez hnutí sledoval pohledem. *Lusitania* byla sice velká loď, ale existovalo na ní jen málo míst, kde se mohl člověk schovat. A on je všechna znal. Mohl počkat.

Právě proplouvali kolem písčité kosy Sandy Hook a chráněné vody zálivu Lower Bay pomalu mizely za zádi. Příď *Lusitanie* se na otevřeném Atlantiku zvedala, jak rozrážela dlouhé vlny, břidlicově šedé a pokryté lesklými hřebeny pěny. Gallagher kývl na barmana, aby mu donesl další kávu. Když ji pokládal na barový pult, šálek na talířku zacinkal. „Jste na *Lusitanii* poprvé, pane?“ zeptal se barman.

„Ne,“ odpověděl Gallagher a zamíchal si kávu. „Už jsem se na ní plavil.“

Barman přikývl. „Moc se tu toho nezměnilo, že, pane?“

Gallagher se pousmál. „Ano i ne. Tváře se mění, loď zůstává stejná.“

„Jistě, pane.“ Barman, který doufal ve spopitné, se vzdálil. Gallagher se rozhlédl po místnosti. Většina mužů byla stále zahleděná do